

Są sady, w których oskarżyciele nigdy się nie mylą

ARESZTY TYMCZASOWE

Tomasz Ciechoński
tomasz.ciechonski@infor.pl

Niektórzy sędziowie uwzględniają 99 proc. wniosków o zastosowanie tymczasowego aresztowania, inni tylko 70 proc. – wynika z badań Fundacji Court Watch Polska.

Fundacja od lat zbiera dane statystyczne dotyczące tymczasowego aresztowania. W piątek zorganizowała konferencję, na której podsumowała najnowsze badania na temat stosowania tego środka zapobiegaw-

czego z perspektywy sądów. Na jej pytania odpowiedziało 159 sądów rejonowych, w których decyzje aresztowe podejmowało 1405 sędziów. 74 sądy udostępniły pełne dane z pięciu lat.

– Średnio jeden sąd rejonowy rozpoznaje 60 wniosków aresztowych rocznie. Jest bardzo duża rozpiętość: niektóre rozpoznają tylko jeden wniosek rocznie, a inne kilkanaście. Są sady, w których prokuratorowi nie odmówiono ani razu. Na przykład w 2019 r. takich sądów było aż 43. Jeśli rozciągnąć badania na pięć lat, znaleźliśmy

pięć sądów, w których prokuratorzy nigdy się nie mylą – mówił Bartosz Pilitowski, założyciel i prezes Fundacji Court Watch Polska.

Badania pokazują, że od lat wskaźnik uwzględnienia wniosków o tymczasowe aresztowanie wynosi ok. 90 proc., jednak zaczyna nieznacznie spadać – w 2022 r. osiągnął wartość 87 proc. Najniższy wskaźnik wynoszący 76,3 proc. odnotowano w apelacji warszawskiej.

Okazuje się też, że poszczególne sędziowie różnie podchodzą do wniosków prokuratorów. Wśród 10 proc.

tych, którzy rozpoznali największą liczbę wniosków, znaleźli się zarówno tacy, którzy uwzględnili 99 proc. wniosków, jak i tacy, którzy uwzględnili tylko 70 proc. Niektórzy sędziowie zawsze przyznawali rację prokuratorowi – rekordzista w ciągu pięciu lat zaakceptował wszystkie 71 wniosków o areszt, które rozpatrywał.

– Nikt nie kwestionuje, że większość wniosków prokuratorów jest zasadnych. Część sędziów zauważa jednak, że prawie jedna trzecia wniosków jest na wyrost – komentował Pilitowski.

– Jak sędziowie chcą, praktykują swoją niezawisłość i to im się udaje. Mamy bardzo dużo sędziów, którzy akceptują wszystkie wnioski prokuratorów, ale mamy też sędziów, którzy podchodzą do nich krytycznie. Proces kontroli już się zaczął. Pytanie, co zrobić, by dalej postępował – dodał.

Fundacja przypominała też dotychczasowe badania, z których wynika, że w 2012 r. tymczasowe aresztowanie zastosowano w Polsce ponad 22,3 tys. razy. Liczba ta spadła do 13,6 tys. w 2015 r., co wiązało się z odnotowanym

przez policję i prokuraturę spadkiem przestępczości. W następnych latach liczba tymczasowych aresztowań znowu zaczęła jednak rosnąć, by w 2022 r. osiągnąć najwyższy notowany w statystykach poziom 22,8 tys. Takiego wzrostu nie uzasadniają statystyki dotyczące przestępczości, która w tym samym okresie wzrosła nieznacznie. Dane Służby Więziennej wskazują, że wzrosła przede wszystkim liczba tymczasowych aresztów w dwóch kategoriach spraw: o znęcanie się i o przestępstwa gospodarcze. ©

Polskie firmy potrzebują porad w Ukrainie

KANCELARIE

Tomasz Ciechoński
tomasz.ciechonski@infor.pl

Polska Agencja Inwestycji i Handlu zachęca przedsiębiorców do udziału w odbudowie Ukrainy. Jak przekonuje, to także szansa dla polskich kancelarii prawnych.

Takie wnioski płyną z wystąpienia Karola Kubicy, dyrektora zagranicznego biura PAIH w Kijowie, na czwartkowej konferencji „Adwokat dla przedsiębiorcy”, zorganizowanej przez Izbę Adwokacką w Warszawie wraz z Ministerstwem Rozwoju i Technologii.

PAIH i MRIT prowadzą bazę przedsiębiorców zainteresowanych powojenną odbudową Ukrainy. Obecnie jest na niej ponad 2,7 tys. firm.

– Wśród tych firm są również kancelarie prawne. Proces odbudowy Ukrainy to świetny biznes – mówi Karol Kubica.

Jak wskazywał, rząd ukraiński i organizacje

międzynarodowe ogłaszają już przetargi związane z odbudową kraju. Do PAIH wpływają zaś pytania polskich kancelarii o kontakty do kancelarii ukraińskich, które mogłyby być partnerami przy obsłudze polskich spółek planujących wejść na rynek ukraiński oraz prowadzonych przez nie inwestycji.

– Zgłaszają się do nas polscy przedsiębiorcy i proszą o różne porady, np. co do tego, jaką formę spółki wybrać. My nie świadczymy takich porad, aczkolwiek mamy listę kancelarii ukraińskich, obsługujących polski biznes. Na tej liście są też polskie kancelarie, z chęcią powiększyłbym ją o kolejne – kontynuował dyrektor.

Zaznaczył jednocześnie, że porządek prawny u naszego wschodniego sąsiada jest zupełnie inny niż w Polsce i Unii Europejskiej. Pokazuje to przykład ochrony własności intelektualnej.

– Muszę przyznać, że z tym są duże problemy. Jeszcze przed wojną prowadziliśmy obsługę polskiego producenta płytek. Gdy przyjechał do Kijowa na targi, zobaczył swoje stoisko, ale opisane cyrylicą. Ukraiński przedsiębiorca podpatrzył jego produkty i skopiował – relacjonował dyrektor. Opisujący przez niego polski przedsiębiorca chciał dochodzić swoich praw przed ukraińskim sądem, ale ostatecznie wycofał się z tego rynku.

– Ukraina się modernizuje. Dąży, aby być członkiem Unii Europejskiej, musi więc dostosować swoje przepisy – kontynuował Kubica.

Najistotniejsze według PAIH branże w kontekście odbudowy Ukrainy to: budowlana i energetyczna; medyczna i farmaceutyczna; motoryzacyjna, transportowa i logistyczna; rolno-spożywcza; maszyn i urządzeń oraz teleinformatyczna. ©

KORPORACJE

Tomasz Ciechoński
tomasz.ciechonski@infor.pl

Temat rządów prawa w Polsce był omawiany na posiedzeniu organizacji CCBE w Warszawie, w którym uczestniczyli prawnicy z kilkunastu europejskich krajów.

Komitet sterujący Rady Adwokatury i Stowarzyszeń Prawniczych Europy (CCBE – Council of Bars and Law Societies of Europe), który zwykle zbiera się w Brukseli, w czwartek i piątek wyjątkowo obradował w Polsce. W organizację posiedzenia zaangażowały się Naczelna Rada Adwokacka oraz Krajowa Izba Radców Prawnych.

Jednym z punktów było spotkanie w Senacie, podczas którego zagraniczni goście wysłuchali m.in. informacji o przypadkach inwigilacji przy użyciu systemu Pegasus.

– Nasza wspólna, demokratyczna i dostatnia przyszłość opiera się na poszanowaniu podstawowych praw

obywateli i praworządności, na czele z niezawisłością wymiaru sprawiedliwości, w tym samorządnością sądownictwa prawniczego. Naszą misją jest walczyć o te wartości i być obecnym tam, gdzie są one zagrożone, tak jak dziś w Polsce – mówił z senackiej mównicy prezydent CCBE Panagiotis Perakis.

– Na bieżąco informujemy kolegów z CCBE, co się dzieje, jakie są tego konsekwencje i jakie możemy zająć stanowisko jako organizacja europejska, aby wspierać praworządność w Polsce – zaznaczył wiceprezes NRA Bartosz Grohman.

– Mam nadzieję, że kolejne spotkanie odbędzie się już w zupełnie innych okolicznościach i będzie to czas budowy, a nie walki i obrony, i nie tylko dla prawników, lecz także wszystkich Polaków – stwierdził z kolei prezes Krajowej Rady Radców Prawnych Włodzisław Chróścik.

Dalsze obrady były w

skowanej przez samorząd radcowski wynika, że jeden z paneli dotyczył praworządności w Polsce. – Budzący wątpliwość skład Trybunału Konstytucyjnego jest wyzwaniem dla procesu legislacyjnego i środowiska prawniczego – mówił Mirosław Wróblewski, radca prawny oraz dyrektor zespołu prawa konstytucyjnego i europejskiego w biurze rzecznika praw obywatelskich (cytat za Kirp.pl).

CCBE poinformowało, że przedmiotem obrad były też prace nad europejską konwencją o ochronie zawodu prawnika, ochrona dzieci oraz projekt dyrektywy vatowskiej i jej potencjalny wpływ na tajemnicę zawodową. Ukraińska prawniczka zaangażowana w obronę praw człowieka Ołeksandra Matwijczuk mówiła zaś o konieczności ustanowienia międzynarodowego trybunału, który osądzi odpowiedzialnych za rosyjskie zbrodnie wojenne. ©

KOMUNIKAT

WYCIĄG Z OGŁOSZENIA O PRZETARGU

Prezydent Miasta Mysłowice ogłasza drugi ustny przetarg nieograniczony

na sprzedaż nieruchomości zabudowanej, stanowiącej własność Gminy Mysłowice, położonej w Mysłowicach w przy ul. Grunwaldzkiej 9, obejmującej działkę numer 1009/11 o pow. 751 m², na arkuszu mapy 9 o numerze 0007 Mysłowice, zapisanej w księdze wieczystej nr KAL1/00011003/4 Sądu Rejonowego w Mysłowicach, z przeznaczeniem pod zabudowę usługową i zabudowę usługowo - mieszkaniową. Zgodnie z uchwalonym przez Radę Miasta Mysłowice, uchwałą nr IV/14/14 z dnia 22 grudnia 2014 r., miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego „Stare Miasto i Piasek Południowy” w Mysłowicach, nieruchomości obejmującej działkę 1009/11 oznaczona jest symbolem: **4U/MW – tereny zabudowy usługowej i zabudowy usługowo - mieszkaniowej**. Dodatkowo nieruchomość wpisana jest na listę obiektów zabytkowych objętych ochroną w planie. Dla obiektów zabytkowych wymienionych w ust. 1 pkt 1 lit. c powyższej uchwały ustalone zostały zasady ochrony konserwatorskiej, szczegółowo opisane § 7 ust. 3 nin. uchwały. Ww. nieruchomość jest w trakcie wprowadzania do Gminnej Ewidencji Zabytków zgodnie ze wskazaniami Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków. Nieruchomość zabudowana jest budynkiem użytkowo – mieszkaniowym powstałym około 1890 roku, wykonanym w technologii tradycyjnej murywanej, piętrowy, podpiwniczony z poddaszem o pow. zabudowy 335 m² i pow. użytkowej 557,86 m². Budynek znajduje się w bardzo złym stanie technicznym, zagrażającym bezpieczeństwu zdrowia i życia ludzi, wymaga generalnego remontu.

Cena wywoławcza nieruchomości wynosi 700.000,-zł
(słownie: siedemset tysięcy złotych).

Sprzedż nieruchomości podlega będzie opodatkowaniu podatkiem VAT według stawki obowiązującej na dzień sprzedaży (na dzień ogłoszenia przetargu podatek VAT wynosi 23%).

Przetarg odbędzie się w dniu 12 grudnia 2023 r. o godz. 10.00 w sali nr 204 Urzędu Miasta w Mysłowicach przy ul. Powstańców 1.

Przed przystąpieniem do przetargu należy najpóźniej do dnia **6 grudnia 2023 r.** wniesić **wadium** w pieniądzu w wysokości **140.000,-zł** (słownie: sto czterdzieści tysięcy zł) ze wskazaniem nieruchomości.

Pełna treść ogłoszenia o przetargu, zawierająca szczegółowe warunki przetargu dostępna jest na stronie internetowej w Biuletynie Informacji Publicznej www.bip.myslowice.pl/nieruchomosci/ogloszenia o przetargach na sprzedaż lub dzierżawę nieruchomości/aktualne przetargi lub www.bip.myslowice.pl/ przetargi na nieruchomości oraz www.myslowice.pl/nieruchomosci na sprzedaż/ogłoszenia o przetargach na sprzedaż lub dzierżawę nieruchomości/aktualne przetargi, a także na tablicy ogłoszeń w siedzibie Urzędu Miasta Mysłowice przy ul. Powstańców 1 (na II piętrze) obok pok. 302. Szczegółowe informacje dotyczące przetargu można uzyskać w Wydziale Gospodarki Nieruchomościami Urzędu Miasta w Mysłowicach przy ul. Powstańców 1, w pok. 311 tel. 32 31 71 236 (w godz. pracy urzędu). Budynek zostanie udostępniony w celu oględzin w terminie wcześniej uzgodnionym z Miejskim Zarządem Gospodarki Komunalnej w Mysłowicach przy ul. Partyzantów 21 – dane kontaktowe e-mail: mzgk@mzgk.myslowice.pl, w którym również znajduje się dokumentacja techniczna obiektu.

TRZY PYTANIA

Nie chodzi o jakiegokolwiek orzeczenie, lecz trafne i prawidłowe

TADEUSZ ZEMBRZUSKI
prof. UW, dr hab.,
Katedra Postępowania
Cywilnego

Weszły w życie przepisy, które na stałe wprowadzają do kodeksu postępowania cywilnego rozpoznawanie spraw w składach jednoosobowych. W odróżnieniu od uregulowań obowiązujących wcześniej na podstawie specustawy covidowej nowe rozwiązanie nie będzie dotyczyć jednak spraw rozpoznawanych w składach ławniczych. Co pan o tym sądzi?

Specustawa covidowa czasowo wyrugowała instytucję ławników z postępowania cywilnego, co stanowiło rażące naruszenie normy z art. 182 konstytucji. Przywrócenie udziału obywateli w sprawowaniu wymiaru sprawiedliwości było zatem rozwiązaniem niezbędnym. Porównanie obowiązującej regulacji ze stanem prawnym przed epidemią COVID-19 nie pozostawia niestety wątpliwości, że doszło do znaczącego obniżenia standardu orzeczniczego, co widoczne jest przede wszystkim w postępowaniu odwoławczym.

Czy ograniczenie kolegalności w składach odwoławczych, w których do tej pory orzekało trzech sędziów zawodowych, może być uznane za

naruszenie prawa do sądu przewidzianego w art. 45 ust. 1 konstytucji? Prima facie można stwierdzić, że doświadczony sędzia z wieloletnim stażem jest w stanie sprawnie i prawidłowo osądzić sprawę. Kolegalność orzekania przez sąd odwoławczy nieprzypadkowo jednak stanowi ugruntowaną i utrwaloną w wielu systemach gwarancję wnikliwej i wszechstronnej oceny rozstrzygnięcia wydanego w składzie jednoosobowym. Na prawo do sądu należy patrzeć nie tylko z perspektywy możliwości wydania rozstrzygnięcia, lecz także z uwzględnieniem standardu rzetelnego postępowania. Strony oddają swoje sprawy pod osąd wymiaru sprawiedliwości nie po to, by uzyskać jakiegokolwiek orzeczenie, lecz z przekonaniem, by było ono trafne i prawidłowe. Tymczasem w postępowaniu apelacyjnym zasadą staje się orzekanie w składzie jednoosobowym na posiedzeniu niejawnym. Pozostawienie furtyki w postaci możliwości zarządzenia (przez prezesa sądu, a nie przez sędziego referenta) rozpoznania sprawy w składzie trzech sędziów ze względu na szczególną zawzięłość lub precedensowy charakter sprawy nie jest rozwiązaniem wystarczającym. Ryzyko przecenienia czy popelnienia błędów znacząco wzrasta, co przekładać się będzie na potrzebę częst-

szego sięgania po nadzwyczajne środki zaskarżenia.

Abstrahując od wątpliwości konstytucyjnych, jak pan ocenia racjonalność nowych przepisów?

Stanowią one nie tyle próbę systemowego rozwiązania problemu, ile zdają się reakcją ustawodawcy na uchwałę Sądu Najwyższego z 6 kwietnia 2023 r. (sygn. akt III PZP 6/22), w której zakwestionowano rozwiązanie przyjęte w ustawie covidowej. Porzucenie kolegalności orzekania może mieć wpływ na polepszenie statystyk sądowych, ponieważ powrót do dawnych rozwiązań miałby niewątpliwie negatywny wpływ na czas trwania postępowań. W jakimś stopniu pomoże się uporać z zaległościami i powstającymi w sądach zatorami, dzięki czemu spotyka się z aprobatą sędziów przytłoczonych wielością spraw w referacie, a niekiedy także stron oczekujących na wyznaczenie terminu posiedzenia. Jest to jednak krótkowzroczne spojrzenie na rolę i funkcję postępowania o charakterze weryfikacyjnym. Kolegalność orzekania nie tylko wpływa na jakość, lecz także umacnia bezstronność, niezależność i niezawiesłość orzekania. Skutki przyjętych rozwiązań, które ujawniać się będą w dłuższej perspektywie, wydają się jednak nieuniknione. ©

Rozmawiał Piotr Szymaniak